

For de våkne og nyfikne langs kysten

Jeg kan ikke nøle med å skrive at dette er boka for våkne og nyfikne som bor, arbeider, ferdes og ferierer på kysten. Og det er mange. Hvem forundres ikke over havets mangfoldige og stadig skiftende bilde? Over flo og fjære, milde bølgeskulp som kan forvandles til rasende villskap? Og hvilket barn fra kysten opplever ikke spenningen over livet i fjæra? Steinformasjonene?

KLOKE SVAR Den som gir så mange kloke og for de fleste leserne på kysten, svar på både de enklere og kompliserte spørsmål en vitebegjærlige måtte ha, er dr. philos. og professor Bjørn Gjevik ved Universitetet i Oslo. Han vokste opp på Hitra og fikk hele kystlivet med på den akademiske ferden videre: En rekke prosjekter om tidevann, bølger og strøm i havet. Han er en internasjonal kapasitet som ikke begrenser seg til disse fagområdene. I boka tar han også med informasjon om det yrende livet ved fjære sjø før han kaster seg ut i strømvirvlene, de varierte høydene mellom flo og fjære langs kysten av Norge og Svalbard. Offshore og.

TIL NYTTE OG GLEDE Boka vil være til nytte og glede også for de som jobber offshore og på fartøy kysten rundt.

HAVETS BEVEGELSER Forfatteren informerer om hvordan flo og fjære kan forutsies, han beskriver strømmer som malstrømmen utenfor Lofoten og Saltstraumen ved Bodø. Han vurderer hvordan tidevannet virker på havet og livet, men også hva som kan skje med bygg og anlegg i tidevannssonen. Planleggere kan ha nytte av fagmannens opplysninger. Skipskonstruktører må også ha kjennskap til havets bevegelser, bølger, strømmene og tidevannets variasjoner.

Men Gjevik tar med så mye mer, alt fra historie til livet i fjæra og eiendomsrett i strandsonen.

GLOBAL OPPVARMING Et hyppig drøftet spørsmål er hvor mye havet kan stige på grunn av den globale oppvarmingen. Hovedstadens noblesse flyttes ned til strandkantene sammen med de sentrale kulturinstitusjonene, blant dem den digre operabygningen. Vil sjøen stige opp over marmoren? Bjørn Gjevik skriver at «klimaendringer kan føre til sterkere stormer, større bølger, høyere stormflo og stigende havnivå». Han viser til undersøkelser som er gjort, men hevder at vi vet for lite om en rekke viktige faktorer som er «av stor betydning for hvordan konstruksjoner langs kysten skal dimensjoneres». Gjevik later til å mene at vi ikke er forsiktede nok når det anlegges i strandsonene. Dette gjelder også planlegging av bruer og kabelspenn.

OPERAHUSET UNDER VANN? Men vil operavener i Oslo bli våte på beina? Professor Gjevik spør om stormflo kan nå opp til operahuset og svarer: «Sikkerhetsmarginene som er lagt inn synes å være svært små. ... Under en uvanlig stor stormflo, som kan komme med en hyppighet på 30-50 år, vil havet stige opptil 2 meter høyere». Et fotografi fra en høstdag 2007 viser hvor «tungt Operaen ligger i vannet» uten at det er stormflo. Forfatteren kaller dette «et eksempel på dristig planlegging i strandsonen».

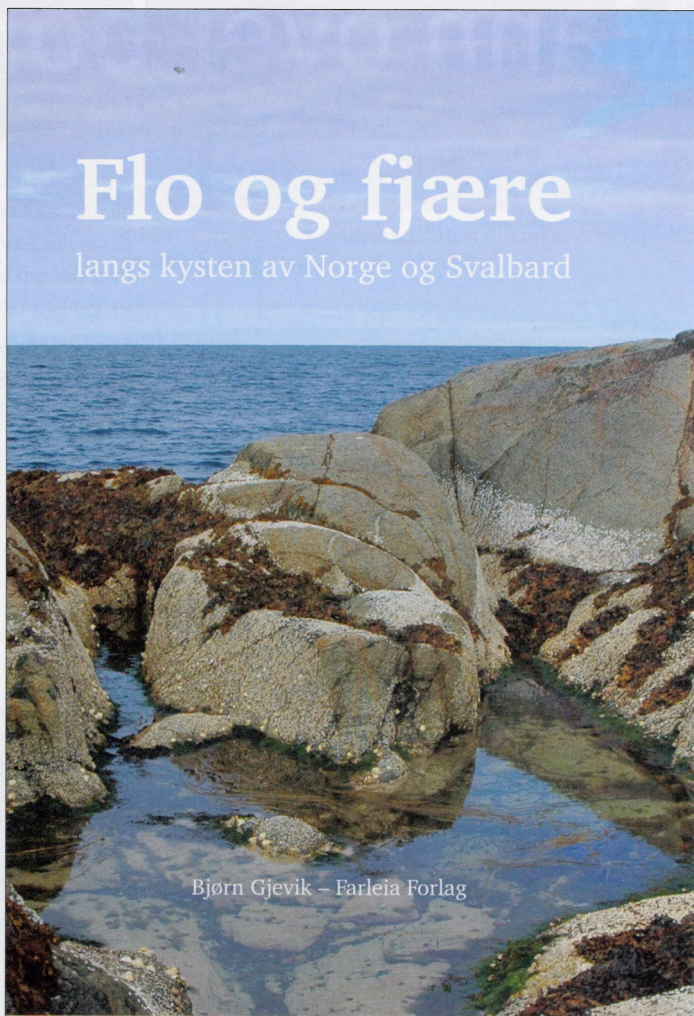
GRUNDIG BOK Det er en grundig bok med både formler og diagram som går ut over mine kunnskaper. For de mer avanserte er det også en omfattende litteratur- og ordliste. Boka er gjennomillustrert og som sagt, mangfoldig. Velegnet til hyppige besøk.

Flo og fjære langs kysten av Norge og Svalbard

Forfatter: Bjørn Gjevik

Forlag: Farleia Forlag

Anmeldt av Daniel Liseth

Saltstraumen. Foto: Bjørn Gjevik.